

Predori sistema NEAT so potrebni, a ne zadostujejo!

Nedavno objavljena študija Alpske pobude je pokazala, da bo brez dodatno sprejetih ukrepov z odprtjem novega železniškega predora pod Gotthardom leta 2017 s cest na železnico preusmerjeno največ 2,5 odstotka tovora. Bazni predor pod Gotthardom bo sicer skrajšal pot in čas prevoza prek Alp, zmanjšal bo tudi prevozne stroške, vendar to ne bo zadostovalo, da bi se pretežni del tovornega prometa preusmeril na železnico.

Po odprtju gotthardskega cestnega predora leta 1981 se delež tovora, prepeljanega po železnici, stalno zmanjšuje.

© www.pixelio.de

Zaskrbljujoči so tudi novi statistični podatki, iz katerih je razvidno, da znaša pri prevozu prek švicarskih Alp v strukturi celotne količine prevoženega blaga delež železnice le še 61 odstotkov. V primerjavi s podatki iz prve polovice leta 2008 se je delež železnice zmanjšal za 2,9 odstotka, delež cestnega prometa pa se je povečal. Izboljšanje razmer le na račun predora seveda nikakor ne zadostuje, da bi bilo mogoče doseči zakonsko predvideni cilj o zmanjšanju števila tovornjakov, ki letno prečkajo Alpe, na največ 650.000 (danes znaša ta številka 1,3 milijona tovornjakov). Zato Alpska pobuda zahteva sprejetje dodatnih spremljevalnih ukrepov

(npr. uvedbo alpske tranzitne borze, vzpostavitev sistema trgovanja z emisijami in/ali prilagajanje pristojbin za uporabo cest). Švicarski zakon o preusmeritvi tovornega prometa s ceste na železnico, ki ga je sprejel parlament in bo začel veljati predvidoma leta 2010, predvideva uvedbo alpske tranzitne borze. Samo tako bo mogoče gotthardski predor – novo alpsko železniško transversalo (NEAT) – izkoristiti v celoti in preusmeritev izvesti v skladu z zakonom. Vendar pa Alf Arnold, vodja Alpske pobude, svari, da bi bila uvedba po otvoritvi baznega predora pod Gotthardom prepozna. „Da NEAT ne bi postal investicijski polom, bi moral švicarski Zvezni svet ukrepati takoj,“ je dejal na tiskovni konferenci v Bernu.

Alpska pobuda je mnenja, da je treba zaustaviti upadanje obsega železniškega tovornega prometa in ekološko občutljive Alpe zaščititi pred škodljivimi posledicami, ki jih povzroča promet tovornjakov.

Vir: <http://www.alpeninitiative.ch/d/Aktuell.asp> (de/it/fr)

Vsebina

Stran 1

Predori sistema NEAT so potrebni, a ne zadostujejo!

Stran 2

Energijsko varčne soseske v visoki Savoiji/F zmanjšale emisije CO₂ za 151 ton

Vprašalnik o avstrijski strategiji prilagajanja podnebnim spremembam sedaj na spletu

Paralup ali poskus ponovne oživitve

Izšla nova publikacija: Mountain Biodiversity and Climate Change

Stran 3

Prostovoljno cepljenje proti boleznim modrega jezika

Območja miru za divjad, izpostavljeno stresu

Prominenca osvojila Veliki Klek na električnih kolesih

Tudi letos bodo južnotirolske šole sodelovale pri izvajanju okoljskih projektov

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Energijsko varčne soseske v visoki Savoiji/F zmanjšale emisije CO₂ za 151 ton

7. avgusta je društvo Prioriterre, Espace Info Energie de Haute-Savoie sporočilo, da se je Francija, ki jo zastopa departma Visoka Savoja, uvrstila na drugo mesto na vseevropskem natečaju

Več na strani 3: Slabo varovane črede odgovorne za odstrel volkov

Švicarska kantona Luzern in Valais sta pred kratkim odobrila odstrel treh volkov in ob tem pojasnila, da gre za nujen ukrep preprečevanja nadaljnje škode – kljub dejstvu, da ima volk v Švici status zaščitene živalske vrste, ki naj bi preprečeval njegovo ponovno iztrebljenje.

Energijsko varčne soseske v visoki Savoiji/F zmanjšale emisije CO₂ za 151 ton

7. avgusta je društvo Prioriterre, Espace Info Energie de Haute-Savoie sporočilo, da se je Francija, ki jo zastopa departma Visoka Savoja, uvrstila na drugo mesto na vseevropskem natečaju Energijsko varčne soseske. V Visoki Savoiji so uspeli zmanjšati izpuste CO₂ za 150 ton in privarčevati več kot 500.000 kWh električne energije, kar je toliko kot znaša letna proizvodnja ene fotovoltaične elektrarne na območju 5000 m².

Cilja natečaja, ki je bil razpisan novembra 2008, sta varčevanje z energijo in uresničenje ciljev Kjotskega protokola v širši javnosti. Naloga družin, ki sodelujejo na natečaju, je spremeniti vsakdanje življenjske navade in prek tega zmanjšati porabo energije za najmanj 8 odstotkov v primerjavi s prejšnjim letom. Na natečaj se je prijavilo 200 družin, tj. 650 oseb iz 19 občin departmaja, sodelujejo pa tudi nemške, italijanske, španske, švedske, belgijske, bolgarske, britanske in irske družine.

Vir: http://www.actu-environnement.com/ae/news/concours_familles-energie_positive_haute-savoie_resultats_2009_8061.php4 (fr)

Več informacij: <http://www.energyneighbourhoods.eu/gb/> (de/fr/it/en)

Dve tretjini udeležencev iz Visoke Savoije je zmanjšalo porabo energije celo za občutno več kot 8 odstotkov: zmagovalec je pri varčevanju energije dosegel 24,5 odstotkov.

© Ernst Rose

Vprašalnik o avstrijski strategiji prilagajanja podnebnim spremembam na spletu

Izdelavo avstrijske strategije prilagajanja podnebnim spremembam sedaj dopolnjuje še spletni vprašalnik, katerega namen je spodbuditi čim večje število ljudi k sodelovanju. Pri izpolnjevanju je mogoče takoj podati osebno mnenje in oceno ključnih vsebinskih področij. Udeleženci lahko svoje pobude predstavijo tudi z lastnimi besedami. Izsledki ankete bodo zbrani, ocenjeni in v obliki poročila predloženi delovnim skupinam, ki pripravljajo strategijo prilagajanja podnebnim spremembam. Vsi avstrijski državljani bodo občutili podnebne spremembe in potrebo prilagoditi se nanje. Priporočila o ravnanju, ki jih bo vsebovala strategija prilagajanja podnebnim spremembam, bodo vključevala številna področja, kot so npr. zdravje ljudi, gradnja in bivanje, voda, kmetijstvo in gozdarstvo, energija, naravne nesreče, turizem in infrastruktura.

Vprašalnik je dosegljiv na spletnem naslovu: <http://www.klimawandelanpassung.at/beteiligungsprozess/breite-oeffentlichkeit/fragebogen/> (de).

Paralup ali poskus ponovne oživitve kraja

Fundacija Revelli bo 12. septembra 2009 v italijanskem kraju Rittana organizirala konvencijo z naslovom Paralup, poskusni laboratorij za Alpe. Ponovna oživetev in razvoj nekega kraja. Paralup je manjši zaselek v občini Rittana, ki leži na 1400 m. n. v. dolini Stura/I. Kljub večdesetletni popolni odmaknjenosti od svojega središča je pomembnega zgodovinskega pomena, saj se je leta 1943 v tem kraju zadrževala skupina partizanov, h kateri je sodil tudi znani pisatelj Nutto Revelli. Fundacija Revelli si je zato zastavila nalogo, da bo odmaknjenemu visokogorskemu kraju pomagala ponovno zaživeti. Predavatelji bodo tako lahko na konvenciji – vsak na svojem delovnem področju – predstavili svoje rešitve in možnosti, s katerimi bi bilo mogoče kraj ponovno trajnostno in samostojno oživiti. Paralup je simbol družbe, ki ne obstaja več, je simbol uničenega odnosa do narave in okolja in življenja, polnega naporov in lakote in zato za njim ni treba žalovati, ampak se ga spominjati kot del naše zgodovine ter se ponovno vrniti k nekdanjim vrednotam in koreninam.

Vir in več informacij: CIPRA Italija;

<http://www.nutorevelli.org/welcome.asp?pg=2&cur=5&ID=13> (it); info@nutorevelli.org

Na konvenciji bo razprava tekla o tem, ali in kako je mogoče ponovno oživiti kraj, kot je Paralup.

© Fondazione Nuto Revelli

Izšla nova publikacija: Mountain Biodiversity and Climate Change

International Centre for Integrated Mountain Development (ICIMOD) je h konferenci International Mountain Biodiversity, ki je potekala novembra 2008 v Katmanduju/NP, izdal konferenčni zbornik s prispevki o biotski raznovrstnosti v gorskih krajinah in podnebnih spremembah. V obliki vprašanj in odgovorov, ki dopolnjujejo številno slikovno gradivo, so predstavljene izbrane ideje, o katerih razpravljajo zastopniki osmih držav regije Hindukuša in Himalaje. Publikacija ponazarja potrebo po sodelovanju pri raziskovanju in zbiranju podatkov, saj bi tako lahko izboljšali ravnanje s posledicami podnebnih sprememb na tem območju kot tudi v drugih gorskih sistemih. Pripravljena je tudi zgoščanka, ki vsebuje celotno gradivo konference, vključno z omenjeno brošuro. Oba dokumenta si je mogoče brezplačno presneti z naslednjih naslovov: <http://books.icimod.org/index.php/search/publication/613> (en); <http://books.icimod.org/index.php/search/publication/612> (en).

Prostovoljno cepljenje proti boleznim modrega jezika

Kongres z naslovom „Bolezen modrega jezika – prostovoljno cepljenje kot najboljša rešitev“, ki bo 5. septembra 2009 potekal v švicarskem Oltnu v francoskem in nemškem jeziku, bo kmetovalce seznanil s prednostmi prostovoljnega cepljenja proti boleznim modrega jezika. Povod za kongres je sprejeti sklep o cepljenju proti boleznim modrega jezika, ki ga je treba izvesti v letu 2010. Organizatorji kongresa (Suisse, bauernverband.ch, Bergheimat, Demeter, Uniterre in Združenje malih kmetov) si prizadevajo, da bi z letom 2010 prešli na prostovoljno cepljenje. Zvezni veterinarski urad (BVet) je za l. 2008 in 2009 že odredil, da je treba govedo, ovce in druge živali obvezno cepiti proti tej bolezni.

Bolezen modrega jezika je nalezljiva virusna bolezen prežvekovalcev. Ime je dobila zaradi modrega jezika, enega glavnih simptomov ob izbruhu bolezni.

Vir: http://www.bio-suisse.ch/media/de/pdf2009/Medien/ info-blatt_mit_vorankndigung_olten.pdf (de)

Ena od tem kongresa bo pravni okvir prostovoljnega cepljenja zoper bolezen modrega jezika.
© RainerSturm / Pixelio

Območja miru za divjad, izpostavljena stresu

Statistični podatki o lovu, ki jih je pred kratkim objavil Zvezni urad za okolje (BAFU), kažejo, da je bilo letošnjo zimo v Alpah število poginulih živali pri rjavem jelenu, srnjadi, gamsih, kozorogih in divjih svinjah največje v zadnjih desetletjih. V posameznih gorskih kantonih se je število najdenih mrtvih živali povečalo za več kot trikrat v primerjavi z letom poprej: v Graubündnu/CH je, denimo, poginilo 2047 rjavih jelenov, medtem ko jih je bilo v l. 2007/2008 617.

Veliko število poginulih živali je povezano z njihovim energijskim ravnoesjem: poleti in jeseni si divjad s hrano pridobi rezervne maščobe, od katerih potem živi v zimskih mesecih, ko je hrane manj. Če je proti koncu zime še vedno veliko snega, številne živali poginejo zaradi oslabelosti, saj so rezerve maščobe že porabile in težko najdejo hrano, bogato s hranljivimi snovmi. Za ohranitev rezerv energije so za divjad velikega pomena t.i. območja miru. Zaradi pohodnikov s krpljami in različnih drugih oblik smučanja je divjad prisiljena bežati, s tem pa dodatno izgublja energijo.

Vir: <http://www.bafu.admin.ch/aktuell/medieninformation/00004/index.html?lang=de&msg-id=28400> (de/fr/it)

Prominenca osvojila Veliki Klek na električnih kolesih

Na povabilo avstrijskega okoljskega ministra Berlakovicha so v ponedeljek, 24. avgusta 2009, kraljevo etapo na visokogorski alpski cesti, ki pelje na Veliki Klek/Grossglockner, v okviru avstrijske krožne kolesarske poti na električnih kolesih prevozile znane osebe javnega življenja, med drugim politiki, gospodarstveniki, novinarji in športniki. Akcija naj bi pokazala, kakšne so perspektive za električno mobilnost pri uporabi kolesa tako v turizmu kot tudi v vsakdanjem življenju. Leta 2006 je Zvezno ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo pripravilo splošni načrt za kolesarjenje, ki vsebuje številne ukrepe, s katerimi naj bi država, zvezne dežele in občine spodbujale kolesarjenje. Do sedaj je bilo za projekte spodbujanja kolesarjenja porabljenih 11,8 mio. evrov, ki so sprožili obseg investicij v višini 48 mio. evrov. Zvezno ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo je leta 2009 občinam, podjetjem, turističnim zavodom in združenjem odobrilo 200 evrov posebne finančne spodbude za nakup električnih koles oziroma 400 evrov za naročnike ekološke električne energije. Naslednje gorske vrhove bodo kolesarji osvajali septembra letos v Vorarlbergu.

Vir: <http://www.salzburg.gv.at/lkorr-meldung?nachrid=43447> (de)

Električno kolo – pionir pri vstopanju v obdobje električne mobilnosti.
© Outdoor Experts / flickr

Tudi letos bodo južnotirolske šole sodelovale pri izvajanju okoljskih projektov

Preteklo šolsko leto je na Južnem Tirolskem pri šolskih projektih deželne okoljske agencije sodelovalo 900 razredov s 16.000 učenci in učenkami, pri številnih projektih, katerih osrednje teme bodo podnebje, odpadki in hrup, pa bo mogoče sodelovati tudi letos. Za področje varstva podnebja bo okoljska agencija organizirala naslednje tri projekte za osnovne in srednje šole: projekt Prima.Klima obravnava temo, kako z zavestnim ravnanjem pri porabi energije privarčevati 15 odstotkov energije. Projekta Klima.Schritte in Klima.Tagebuch obravnavata okolju prijazno ravnanje na področju mobilnosti. Za dejavnosti ozaveščanja učencev je bil v sklopu agencije ustanovljen poseben urad za okoljsko izobraževanje, ki bo tudi zadolžen za povezovanje različnih projektov. Rok prijave je 31. oktober, število udeležencev pri določenih projektih je letos omejeno. Poleg tega bodo nagrajeni najbolj vneti razredi: kdor bo uspešno sodeloval pri najmanj dveh projektih, bo prejel značko z nazivom Strokovnjak za okolje in bo lahko sodeloval pri žrebanju za udeležbo na šolskih tečajih kuhanja in doživljajskih naravoslovnih dnevih ter za obisk muzeja ali naravnega parka.

Vir: <http://www.provincia.bz.it/lpa/285.asp?redas=yes&aktuelles action=4&aktuelles article id=306552> (de/it)

O tem in onem

Zadnja prosta mesta na Letni konferenci CIPRE, 17. – 19. september 2009

Letna strokovna konferenca CIPRE v Gamprinu/FL, ki se bo ukvarjala z mejami rasti, je naletela na velik odziv javnosti. Do sedaj se je na konferenco prijavilo več kot 200 udeležencev iz vseh alpskih držav, ki se veselijo zanimivega programa in izmenjave znanja in izkušenj. Na tiste, ki se bodo najhitreje odločili, je na voljo še nekaj prostih mest.

Otvoritveno predavanje na prireditvi bo v četrtek zvečer, 17. septembra, ko bo Franz Josef Radermacher, predstavil svoje poglede na temeljno vprašanje »Globalizacija, rast, razvoj: kakšna je naša prihodnost?«. Udeležba na uvodnem predavanju je brezplačna.

Nadaljnje informacije in prijava na www.cipra.org (sl/de/it/fr)

Pohodniki za varstvo podnebja

15. avgusta 2009 se je 70 planincev povzpelo na ledenik Goldbergkees na gori Hoher Sonnblick (Salzburg/A), da bi na licu mesta opozorili na posledice globalnega podnebnega segrevanja. Dogodek je skupaj z avstrijskimi Prijatelji narave organiziral Greenpeace v okviru kampanje 1.000.000 dejanj za varstvo podnebja. Znana planinca Gerlinde Kaltenbrunner in Kurt Diemberger sta prevzela pokroviteljstvo nad akcijo, s katero želijo pozvati avstrijsko vlado, naj se na konferenci o podnebj decembra 2009 v Kopenhagnu zavzame za sprejetje ambiciozno zastavljenega sporazuma o varstvu podnebja. V Alpah so ledeniki od srede 19. stoletja dalje izgubili že več kot polovico svoje mase, umikanje ledikov pa se je v zadnjih letih le še pospešilo.

Več informacij: www.greenpeace.at/klima_forderungen.html (de).

Prava pokrajina

Dežela Salzburg je za spodbujanje inovativnih umetniških projektov na podeželju ustanovila sklad Prava pokrajina, v katerem je tudi letos na razpolago 100.000 evrov. Zaželeni so projekti, ki na najrazličnejše načine obravnavajo temo življenja. Projekti morajo biti trajnostno naravnani ter zagotavljati nove pobude za delovanje na kulturnem področju v občinah dežele Salzburg. V primeru odobrene finančne spodbude bodo projekti javno predstavljeni maja 2010 v eni od deželni občin. Dežela Salzburg vabi kulturne iniciative, umetnike in umetnice, posameznike in skupine, da se ne glede na geografsko poreklo s svojim projektom udeležijo natečaja. Rok za oddajo projekta je 2. oktober, projekte bo izbrala neodvisna tričlanska žirija.

Vir: <http://www.salzburg.gv.at/ikorr-meldung?nachrid=39286> (de)

Prireditve

Razstava: **Sanjske poti**. Mittersill/A, od 5. 9. 2009 dalje. Jezik : de. Organizira: Pokrajinski muzej Mittersill.

Več informacij na: <http://www.salzburg.gv.at/ikorr-meldung?nachrid=43431> (de)

Simpozij: **Tourism & Travel in the Green Economy**. Göteborg/SE, 14.-15. 9. 2009. Jezik: en. Organizira: ETC/UNWTO, VisitSweden.

Več informacij na: <http://destinet.ew.eea.europa.eu/News/2009/7/symposium-tourism-travel-green-economy-14-15-sep/> (en)

Delavnica : **ISSW International Snow Science Workshop**. Davos/CH, 27. 9.-2. 10. 2009. Jezik: en. Organizira: ISSW.

Več informacij na: http://www.issw.ch/about/index_DE?C=& (de/en/fr/it)

Nadaljnje izobraževanje: **International School on Alpine Ecology and Global Change**. Tirolska/A, 4.-8. 10. 2009. Jezik: en.

Organizira: Univerza v Innsbrucku.

Več informacij na: <http://c719-71-22.uibk.ac.at/ecoschool/> (en)

Mednarodna delavnica: **Glacier Hazards, Permafrost Hazards and glacial lake outburst floods (GLOFs) in Mountain Areas: Processes, Assessment, Prevention, Mitigation**. Dunaj/A, 10.-13. 11. 2009. Jezik: en. Organizira: MRI, BOKU.

Več informacij na: <http://www.geo.uio.no/remotesensing/gaphaz/home.html> (en)

Saj ni res, pa je...

Za kölnsko podjetje „lebenslust GmbH“ (Sla po življenju, d.o.o.), ki izdeluje pripomočke za odrasle, se naravi prijazno življenje ne konča na robu postelje. Omenjeno nemško podjetje je namreč začelo izdelovati novo serijo kondomov iz naravnega lateksa, ki ga kupuje v okviru pravične trgovine. Potem ko je maja 2009 študija, ki jo je podjetje naročilo, ugotovila, da znaša povprečna emisija CO₂ enega kondoma okoli 0,08 PPM CO₂, so se v podjetju odločili, da bodo nekaj storili tudi za varstvo podnebja. Kljub vsemu pa celotna letna proizvodnja petih milijonov kondomov še vedno povzroča porabo 400 ton CO₂, ki se izravna s projekti na področju varstva podnebja – no, na ta način se sploh ne bo težko zavzemati za varstvo podnebja!

Več informacij: www.lebenslust.com (de).